

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5

Telefon št. 3123, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 1.00.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 28. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

LAVAL V NEWYORKU

Danes dopoldne je Laval prispel v Newyork — Sprejet je bil z največjimi častmi — Lavalov pozdravni govor v newyorški mestni hiši

New York, 22. oktobra. Danes ob 8. ameriškega časa (okrog poldneva evropskega časa) je stopil francoski ministrski predsednik Laval na ameriška tla. Ko je parnik »Ille de France« prispel v ameriške vode, mu je priplula nasproti ameriška jaha, na kateri so bili zastopniki Hooverja, Stimsona, newyorškega župana Walkerja in drugi odličniki, ki so prišli pozdravit Lavala na krov »Ille de France«. Takoj nato je prestopil Laval s svojim spremstvom na ameriško jaho, ki je nato med spajanjem ameriških vojnih ladij odplula na broadwaysko obalo, kjer je bila zbrana ogromna množica naroda, ki je Lavalu prirejala navdušene ovacije. Ob njegovem prihodu je krožilo nad mestom 100 letal. Z avtomobili so se nato francoski gostje odpeljali v newyorško mestno hišo, kjer se je vršil uradni pozdrav in sprejem. Tu je pozdravil Lavala zunanji minister Stimson v imenu celokupnega ameriškega naroda, izražajoč željo, da bi njegov poset v Ameriki učvrstil prijateljske odnose med Ameriko in Francijo in udaril nove temelje svetovnemu miru in spo-

razumu med narodi. Po pozdravu newyorškega župana Walkerja, ki je izrekel Lavalu dobrodošlico v imenu mesta, se je Laval zahvalil v daljšem govoru, ki pa je imel že popolnoma političen značaj. Laval je v svojem govoru povdalil, da ga je pripeljala v Ameriko želja, doprinesiti v imenu Francije k ojačanju miru in rešitvi svetovne gospodarske krize. Opozoril pa je nato, da se ni treba udajati pretiranim nadam in upom, ker Francija nikakor ne more opustiti od svojega znanega stališča, da je razorožitev mogoča samo v mejah garancij za varnost. Dokler varnost ni zagotovljena, bi bil greh nad narodom in državo, zanemarjati skrb za obrambo. S predsednikom Hooverjem se bosta porazgovorila, kako bi se dale ustvariti večje garancije za mir, da bi se na ta način omogočila čim večja in čimprejšnja omejitev v oboroževanju. Razpravljal bosta tudi o ukrepih za omiljenje svetovne gospodarske krize. Francija je voljna doprinesiti kar največje žrtve, ki pa morajo biti pravično razdeljene. Svoj govor je Laval zaključil s izjavo:

da stopa na ameriška tla s trdnim prepričanjem, da njegova pot preko morja ne bo ostala brez uspeha. Vse govore so prenašale ameriške in francoske radio-postaje. Pred mestno hišo zbrane množice so prirejale Lavalu dolgotrajne ovacije, ko je končal svoj govor.

Takoj po kosilu bo Laval s svojim spremstvom nadaljeval potovanje v Washington, kjer se bodo jutri pričela posvetovanja s Hooverjem.

Newyork, 22. oktobra. Današnji listi povdarjajo v komentarjih Lavalevo poseta, da Amerika Franciji ne more dati nobenih obveznih obljub glede garancij za njeno varnost. Amerika je sicer voljna v okvirju obstoječih mednarodnih pogodb sodelovati pri zaščiti in ohranitvi miru, ne more pa s svoje strani prevzeti nobenih nadaljnjih obveznosti. Po mnenju ameriških krogov nudi obstoječe pogodbe dovoljno jamstvo proti vojni. Francija pa nasprotno želi, da bi se Amerika obvezala, da bo v vsakem primeru, ko bi bila ogrožena varnost Francije, priključila njene akcije.

Prve sreske kandidature v dravski banovini

Včera in danes so bile pri naših sreskih sodiščih vlozene in potrjene prve sreske kandidature

Ljubljana, 22. oktobra.

Včera popoldne in danes dopoldne so bile od pristojnih sreskih sodišč potrjene prve sreske kandidature v dravski banovini. Po vestih, ki smo jih prejeli do 12. ure, so bile vlozene in potrjene naslednje kandidature:

MESTO LJUBLJANA: dr. Albert Kramer, minister za zgradbe; namestnik Ivan Tavcar, tajnik Delavske zbornice.

SREZ KRANJ: Janko Barle, župnik pri Sv. Jakobu v Ljubljani; namestnik Ivan Lončar, posestnik in župan v Trzihu.

SREZ LOGATEC: dr. Stane Rapa, tajnik Zveze kulturnih društev v Ljubljani; namestnik Ivan Remžgar, gostilničar in posestnik v Zirovnici.

SREZ LITJA: geom. Milan Mravlj, novinar in posestnik v Ljubljani; namestnik Gvidon Birolla, industrijec, Zagorje.

SREZ GORNJI GRAD: Rasto Pustoslemšek, novinar v Ljubljani; namestnik Fran Kolenc, veleposestnik in trgovec, Ljubno.

SREZ KOČEVJE: Ivan Pucelj, minister; namestnik dr. Hans Arko, odvetnik v Kočevju.

SREZ CELJE: Ivan Prekoršek, upravnik bolnice v Celju; namestnik Franc Gorican, posestnik in vpokojeni kmetijski inspektor. — (A.A.).

Pariški list o rovarstvu makedonstvujuščih

Mihajlov je absoluten gospodar v Bolgariji, ki odloča o življenju in imetju prebivalstva

Pariz, 22. oktobra. A.A. »Petit Parisien« nadaljuje vrsto člankov izpod peresa Alberta Londresa, ki v današnji številki opisuje osebnost Mihajlova. Londres pravi, da bi bil Mihajlov že davno ubit, da ni imel toliko sreče. Toda usel ne bo, pravi Londres, kajti nemogoče je, da ne bi bil ubit. Nato opisuje umor Stambulijskega, ki je spoštoval neuvilsko pogodbo in stremel za ujedinenjem Bolgarije z Jugoslavijo. Dalje piše Londres, da nekateri Bolgari trdijo, da so glavo Stambulijskega nesli v Sofijo z namenom, da jo pokažejo kralju. Nato

trdi članek, da je Mihajlov spreminil taktiko borbe in da organizira namesto čet trojke. Londres je celo izvedel, da obstoji prava pogodba med Mihajlovim in neko veliko evropsko silo. Pogodbo obe stranki točno in redno izpolnjujeta. Tako je vladala s prekrizanimi rokami gledala in pustila Mihajlova, da diktrira zakone, da sodi in da nalaga ljudstvu oavke. Londres zaključuje članek s trditvijo, da Mihajlov brez usmiljenja trebi vrste svojih nasprotnikov protogovoristov.

Nov roparski napad v Budimpešti

Trije pekovski pomočniki so napadli pri belem dnevu neko trafikantko ter jo oropali — Vsi trije roparji so prijeti

Budimpešta, 22. oktobra. d. V desetem okraju so prišli v neko tobačno trafikotrije mladeniči ter kupili cigarete, nakar so se odstranili. Kmalu nato so se vrnili ter napadli lastnico trafike, ki je bila sama. Dva sta ji zadržala vrat, tretji pa se je polastil denarja v blagajni, nakar so vsi trije pobegnili. Na klice napadene ženske so prihiteli ljudje s ceste in nastal je divji lov za zločinci, ki so jih zasledovali pesanti in policisti. Posrečilo se je prijeti enega izmed napadalcev, ki je odvrnil ukradeni denar in se zatekel v neko hišo. Aretiranec je 21 letni pekovski pomočnik Jožef Barnak. Prijeli so tudi nekega mladeniča, ki je v gneči skušal iztrgati Barnaka iz rok policistov. Pri aretaciji se je izdal za 19 letnega krojaškega pomočnika Szaba, pozneje pa se je izkazalo, da je pri aretaciji povedal napačno ime, ker je v resnici pekovski pomočnik Ludvik Bota.

Pozno zvečer so prijeli tudi tretjega napadca 21 letnega pekovskega pomočnika Stefana Mathe. Vsi trije so se že dalje časa pripravljali za izvršitev roparskega napada. Ker niso našli pri njih nobenega orožja, ne pridejo pred preki sod, temveč pred redno sodišče.

300.000 Din poneverila in pobegnila

Zagreb, 22. oktobra. n. 20. septembra je nenadoma odpotovala iz Zagreba uradnica Estera Zibar, ki je bila nameščena kot uradnica pri neki tukajšnji tvrdki. V Zagrebu je pustila pismo, v katerem je napovedala, da si bo vzela življenje. Pri tvrdki pa so dognali, da je firma oškodovana s ponevanjem čekov za 300.000 Din. Policija je izdala za njo tirnico, ker ni verjela njeni napovedi o samomoru. Te dni pa je dobil neki njen sorodnik pismo iz Zidanega mesta, pa so dognali, da ga je poslala iskana Zibarjeva. Policija je sedaj mnenja, da je zločinka zbežala preko Zidanega mesta v Avstrijo.

Malverzacije zagrebškega odvetnika

Benjaluka, 22. okt. n. Tukajšnje okrožno sodišče je obsodilo odvetnika in književnika dr. Mateja Hanžekovića na osem mesecev zapora, izgubo častnih pravic za 3 leta in povračilo vseh stroškov, ker je v letih 1925, 1926 in 1927 kot odvetnik v Bosanski Dubici zakrivil malverzacije in oškodoval stranke za 68.000 Din. Med oškodovanimi strankami sta tudi dve ljubljanski tvrdki. Dr. Hanžeković je bil obsojen v kontumacu.

Žrtve rudniške katastrofe na Westfalskem

Berlin, 22. oktobra. Katastrofa v rovu Mont Cenis pri Herneju je zahtevala 3 nadaljne smrtno žrtve. Od 14 hudo ranjenih, ki so bili prepeljani v bolnico, so trije umrli. Štirje rudarji so še vedno v smrtni nevarnosti.

Šolstvo v Španiji

Madrid, 22. oktobra. Parlament je sprejel člen 46 ustave, ki govori o javnem pouku. V smislu določb tega člena je širjenje nacionalne kulture bistvena funkcija države. Ljudskošolski pouk je obližen in brezplačen. Učitelji so javni državni uradniki. Nadaljnji zakoni bodo uredili izvajanje teh določb tako, da bo siromašnim solum omogočen tudi poset srednjih in visokih šol, ako bodo zato dani drugi predpogoji, t. j. predvsem sposobnost in pridnost. Pouk je areligiozen, to je da 'e izven vpliva katerekoli veroizpovedi. Posameznim cerkvam pa se priznava pravica, da pod kontrolo države uče svoje doktrine.

Zakopano zlato

Jeruzalem, 22. oktobra. g. V dolini Jordana so na nekom mestu nedaleč od jezera Tiberia, ki ga sedaj osušujejo, našli 23 zabojev zlata, ki je vredno 115.000 turskih funtov. Ta zaklad je pred 13 leti zakopal tamkaj neki turški častnik na umiku pred Angleži. Turški častnik je dobil dovoljenje za osušitev dotičnega mesta v dolini Jordana s pogojem, da bo polovico zlatoga zaklada oddal državni blagajni palestinske vlade.

Minister, ki hoče delati

Budimpešta, 22. oktobra. g. Zastopnik stranke malih posetnikov v vladi, minister brez portfelja Mayer je izjavil, da bo podal ostavko, če v kratkem ne bo dobil primerne polja za delovanje. Mayer je tudi svoječasno samo s tem pogojem kot minister brez portfelja vstopil v vlado. Njegovi pristaši tudi podpirajo to zahtevo.

Vihar na Češkem

Praga, 22. oktobra. g. Včera je divjal na južnem Češkem, posebno po okoli Budjejevic silen snežni vihar. Temperatura je padla na ničlo. Vihar je bil tako močan, da je izruval mnogo drevja in podrl številne brzojavne drogeve ter tudi sicer povzročil veliko škodo.

Nesrečen padec italijanskega vojaškega letala

Rim, 22. oktobra. r. Včera se je pone srečilo neko vojaško letalo v vodah nekaj kilometrov izven Napulja. Letalec Guarino je utonil, njegovo spremnjevalce pa je bil lažje ranjen in so ga rešili.

Toscanini in politika

Berlin, 22. oktobra. A.A. Toscanini je poslal preko svojega impresarja listom izjavo, v kateri pravi, da ni nikoli mešal umetnosti s politiko in da se ne zanima ne za politiko v Italiji ne za politiko v svetu.

Katastrofalen požar

Bukarešta, 22. oktobra. s. Kakor poročajo »Cuventule«, je v neki manjši vasi blizu Brašova izbruhnil požar. Ograjenemu prebivalstvu ni bilo mogoče pravočasno priskočiti na pomoč, ker je sgorel v občinski hiši tudi poštni in brzojavni urad, tako da ni bilo mogoče dobiti zveze s drugimi kraji. V vasi so se odigravali strašni prizori. Stvarna škoda je zelo velika. Več oseb je bilo ranjenih. Zaradi pomanjkanja zvez še ni podrobnejših vesti.

Zakon o zaščiti republike v Španiji

Zakon ima namen preprečiti nadaljno rovarstvo monarhistov proti republiki

Madrid, 22. oktobra. A.A. Predsednik vlade Azana je predčital v parlamentu zakonski načrt o zaščiti republike. V načrtu se navajajo dejanja, ki jih je smatrati, da so naperjena proti republiki, kakor na primer prigrigvarjanje k neposlušnosti, širjenje lažljivih vesti, prigrigvarjanje k izvršitvi nasilnih dejanj, bodisi iz verskih, političnih ali socialnih razlogov, žalitve proti državnim ustanovam, hvaljenje monarhističnega režima, uporaba monarhističnih znakov, objavljanje stavk, ki niso javljene osem dni v naprej, objavljanje stavk, iz razlogov, ki nimajo nobenih zvez s delom in ki niso bili predloženi razsodilšču itd. Kot sankcije za prestopke je predviden izgon krivcev za gotov čas. V zakonu je dana velika moč notranjemu ministru, ki med drugim lahko zabrani shode in zapre klube.

Nato je minister za delo predčital zakonski načrt, s katerim se daje delavcem pravica kontrole nad upravo podjetij, v katerih delajo. Na podlagi tega zakona se ustanavljajo odbori v podjetjih, ki imajo več ko 50 delavcev. Ti odbori bodo sodelovali pri upravi podjetja. Kmetijskih podjetij se ta zakon ne tiče. Odbore bo treba vprašati za svet o priliki odreditve cen. Kontrolirali bodo disciplinske zadeve proti krivcem. Odbori bodo tudi proučevali možnost povečanje delavskih dnevnice in vprašanje udeležbe delavcev pri dobičku podjetij. Delavci bodo na podlagi tega zakona imeli pravico kontrolirati bilanco podjetja in njegovo računovodstvo.

Velike finančne težkoče Rusije

Rusija se pogaja za podaljšanje plačilnih rokov pri dobavah iz inozemstva

Berlin, 22. oktobra. d. »Germania« je objavila članek, v katerem se bavi z vestmi, da namerava Rusija v kratkem ustaviti svoja plačila. Po njenih informacijah te vesti niso brez podlage. Povod jim je dejstvo, da so ruska trgovinska zastopstva v inozemstvu pričela po nalogu iz Moskve zelo previdno poizvedovati pri velikih upnikih zaradi podaljšanja akceptnih obveznosti.

Cepprav se ni mogoče reči gotovo, ali bo Rusija res ustavila svoja plačila, vendar pa dokazujejo tajna navodila Politburoja trgovinskim zastopstvom, da je Rusija v hudi finančni krizi, kakršne še ni imela. V tretjem letu izvajanja petletke se je izredno povečala potreba deviz, ker je na eni strani otežkočilo rapidno padanje cen na svetovnem trgu njihovo nabavo, na drugi strani pa so sedaj počeli potekati roki plačil za nakupe v prvih dveh letih petletke. Od pripravljenosti dobaviteljev bo odvisno, ali se bo iz sedanjega zastoja plačil v resnici razvila ustavev inozemskih plačil Rusije.

Kakor zatrjujejo, izvirajo informacije lista »Germania« iz okolice bivšega ruskega poslankega svetnika Besedovskega, ki je svoječasno pobegnil iz ruskega poslanstva v Parizu. Berlin, 22. oktobra. s. Tukajšnje rusko poslanstvo odločno demantira vesti o skrajšanju ustavitvi plačil Rusije. Težav, o katerih so vedeli poročati razni listi, Sovjetska unija nikdar ni imela. Tudi na poučevalnih nemških mestih označujejo vesti o prošnji Rusije za moratorij kot popolnoma neutemeljene.

Položaj italijanske državne zakladnice

Deficitni zaključek v septembru — Nad 92 milijard lir notranjih javnih dolgov

Rim, 22. oktobra. r. Uradna agencija »Stefanie« je izdala poročilo o položaju državne zakladnice ob koncu meseca septembra. Zakladnica je imela 2033 milijonov lir na svobodno razpolago. Od teh je bilo 1752 milijonov v tekočem računu pri zavodu »Banca d'Italia«, 281 milijonov v centralni blagajni zakladnice in pri njenih korespondentih v inozemstvu.

Razlika med dohodki in izdatki je po državnem proračunu znašala v septembru 343 milijonov izgube, tako da je celotni

deficit državnega proračuna dosegel vsoto 864 milijonov lir. Promet kapitalov je izkazal primanjkljaj 48 milijonov. Zakladnica je torej imela ob koncu septembra 912 milijonov izgube. Javni državni dolgovi so narasli na 92.172 milijonov lir. Denarja je bilo v obtoku nekoliko manj ko prejšnji mesec, v celoti 14.481 milijonov lir. »Gazzetta Ufficiale« je objavila dekret, po katerem bo država v dobi 1931-32 jamčila le še za 270 milijonov izvoznih kreditov.

Rumunija ustavila poštno - nakazni promet z inozemstvom

Bukarešta, 22. oktobra. Poštna direkcija je odredila, da se do nadaljnjega ustavi promet s poštnimi nakaznicami za Avstrijo, Madžarsko, Češkoslovaško, Anglijo, Nemčijo, Jugoslavijo in Dansko. Promet z denarnimi pismi ostane še dalje.

Dragocena metropolitna tiara ukradena

Bukarešta, 22. okt. s. »Cuventule« poroča, da je bila po smrti metropolita Mirona ukradena zlata metropolitna tiara, ki je bila obložena z dragoceninami kamni in zelo velike vrednosti. Poizvedovanja za njo so ostala do sedaj brez uspeha.

Proučevanje

madžarskega finančnega položaja

Budimpešta, 22. oktobra. g. Stalna finančna komisija Društva narodov se je včeraj sestala na ponovno plenarno sejo v finančnem ministertvu, ki sta se je udeležila tudi ministrski predsednik in zunanji minister. Posvetovanja finančne komisije bodo baje v petek zaključena.

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

Samo še danes

LON CHANEY - ja

zadnji film

Expres 317

Predstave ob 4., pol 8. in 9. zvečer

Cene 4 in 6 Din

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

svize: Amsterdam 2271.03 — 2277.87, Bruselj 736.94 — 788.30, Curih 1098.45 — 1101.76, London 219.35 — 226.85, Newyork 5691.01 — 5608.01, Pariz 220.65 — 221.31, Praga 165.86 — 166.36, Trst 289.29 — 295.29.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih, 22. oktobra. Beograd 9.05, Pariz 20.0875, London 20.25, Newyork 510.—, Bruselj 71.55, Milan 26.55, Madrid 45.65, Amsterdam 206.75, Berlín 118.75, Sočija 3.70, Praga 15.10, Varšava 57.15, Budimpešta 90.0560, Bukarešta 2.05.

Narodna Odrbana v Ljubljani

Ustanovitev važne splošne nacionalne organizacije v Ljubljani

Ljubljana, 22. oktobra. Moči so se zbrali v restavraciji Strukelj v lepem številu ugledni člani raznih naših nacionalnih in kulturnih društev na ustanovni občni zbor Narodne Odrbane za Ljubljano.

Priljubljeni odbor so tvorili gg.: Fr. Kobentar kot predsednik, Janez Poharc kot tajnik ter Ervin Valentič in Janko Lipnik kot odborniki. Občni zbor je otvoril in vodil g. Kobentar. Oblastni odbor NO je zastopal njegov podpredsednik g. dr. Cepuder, ki je pozdravil navzoče v imenu oblastnega in osrednjega odbora in izrazil tudi pozdrave generala Maistra, predsednika NO v Mariboru. Nato je izvajal med drugim:

»Glavni namen NO je, da prekvapi vse ljudstvo z jugoslovenskim duhom, kakor pravi 3. člen njenih pravil.

Narodna Odrbana je obstojala že dolga leta pred vojno v Srbiji, bila je značilna bojna organizacija. Le nekaj sto ljudi je bilo pod njenim okriljem, delala je pa prava čudeža, kajti vsi člani so se z dušo in telesom posvetili svojim nalogam. Ko sta Nemčija in Avstrija prišli na mahno Srbijo, se jima je morala vlada šestkrat ukloniti. Toda NO je zrevolucionirala ljudstvo ter tako nudila vladi zaslombo, na katero se je lahko sklicevala: »Ne može se tako, narod se buni!«

Narodna Odrbana je sprožila prvi val nacionalnega gibanja l. 1908 tudi pri nas. To ni bilo le plemensko gibanje, že takrat so imeli nacionalisti v Ljubljani pred očmi jugoslovensko idejo. NO je takrat posvečeno veliko skrb zlasti nacionalni vzgoji mladine; v Petrogradu je na njene stroške študiralo več dijakov iz Bosne in Srbije.

Pri vseh, ko so se tako hitro izrekli ideali nacionalistov, se je polastila Slovencev nekakšna letargija, izvrajoča iz zadovoljnosti, da smo dosegli svoje najbolj smeje ideale. Vse nacionalno delo je zastelo. Ta pasivnost se je na kmalu bržko maščevala: prišla sta plemišci in Rapančić; prišla je za njima dolga vrsta drugih udarcev. Med prvimi je na vse to re-

agirala Orjuna; mladina se je zavedla usodnih prilik, dočim so bili starejši: povsem zadovoljni. Kakšno delo je opravila Orjuna kljub nekaterim svojim napakam, bo govorila zgodovina. 6. januarja l. 1929 je bila Orjuna razpuščena. Vzporedno z njo je delovala Jugoslovenska Matica, njeno delo je bilo v prvi vrsti kulturno. Obe organizaciji sta se medsebojno izpopolnjevali. Lani je bil razpuščen oblastni odbor JM v Ljubljani, organizacija pa je obstojala v Beogradu in drugod. Prav tako niso bile razpuščene krajevne organizacije JM, vendar niso mogle več delovati brez matice. Začeli so stremeti za tem, naj bi se te krajevne organizacije fuzionirale z že obstoječim oblastnim odborom NO, ki se je konstituiral lani. Organizacije so s tem soglašale in do fuzije bi prišlo prej ali slej.

Program Narodne Odrbane je znan: že ime samo pove dovolj. Njen delokrog je oigromen. Predvsem je pa treba iti med kmete in delavce. Najvažnejše je vprašanje, ali naj organizacija tvori masa, ali izbrani, zanesljivi člani. Govornik meni, da ni treba, da je članstvo številno, vsi pa naj bodo agilni in poštvovalni.

V nadaljnjem poteku občnega zbora je bil izvoljen prvi mestni odbor NO za Ljubljano. Sestavljen je takole: predsednik dr. Matko Brnčič, podpredsednik Fr. Kobentar; odborniki: Fr. Cvetko, Fr. Hrovatič, Janko Lipnik, Miroslav Matelič, Janez Poharc, Boris Roš, Ervin Valentič in Avgust Korbar; namestnika Herman Šolar in Fr. Simčič.

Novi predsednik se je zahvalil v imenu odbora za zaupanje in nato začel. Kako si zamišlja bodoče delo, ki bo posebno zdaj v novi dobi Jugoslavije zelo važno. Velika naloga NO bo v tem, da poglobi v najširših krogih pravo jugoslovensko mentaliteto ter okrepi narodni in državljanski ponos.

Z občnega zbora so bile odposlane pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, predsedniku vlade generalu Živkoviću, centralnemu odboru NO v Beogradu, dr. Pretnarju in generalu Maistru.

rainu je Rožančev rodbini 27. septembra umrl dveletni sinček Lojzek, ki je podlegel operaciji slepiča.

V Clevelandu se je zaprla v kopalnico, odprla plin ter zavžila nekaj strupa Ana Kahovec. Našli so jo nezavestno in so jo prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo. Izjavila je, da se je spila z ljubčkom in da zanjo življenje nima nobenega pomena več.

Ljubljanska opera

Weill: Car se daje fotografirati. Neues Deutsches Theater v Pragi je lani na čast kongresa kritikov vpriporil Kurt Weillovo opero »Anstieg und Fall der Stadt Mahagony«.

Predstavo sem gledal, strmel, stresal glavo in se končno — smejal. Drugo občinstvo na je deloma demonstrativno oiskalo, deloma sikalo ter ogorčeno odhajalo. Naslednjega dne sem prejel strokovni glasbeno kritični list »Der Auftakt« (zvezek 7, in 8.) in čital v njeni kritiki urednika, dr. Eriha Steinharda:

»Jezik je nekam propadel in glasba tudi. Tak je položaj. In potem je mogoče govoriti o Mahagoniju. Bert Brecht (libretist) je za povojno dramo odkril svet breznic. V baladnem stopnjevanju razteza, razvlačuje in razpoteguje preko treh aktov propagandistično misel s pomočjo primitivne revijalne tehnike, pri čemer se ekscesivnost, stvarna in dokaj surova, čisto tudi zabavna, rine v ospredje, kjer se naslajajo nagonski ljudje v nihilistični strankarski retoriki. To zadnjo so v Pragi omilili in obrezali, tako da ostrina, ki je v Leipzigu izvalila divje prizore med občinstvom, v Pragi ni mogla motiti.

Jaz sem takrat označil opero »Mahagony« kot operetski oratorij na konstruktivnem gledališču in dejal, da je mogoče o nji govoriti kot stvari okusa, primerni za kabaret. Weill sam je izjavil, da je »Mahagony« namenjen publiki, ki v gledališču naivno zahteva svoj špaso.

Steinhart pa Weillu v nadaljnjih izjavah priznava, da imajo njegove proletarske pesmi gotovo intenzivnost, da je avtor duhovit in da ima smisel za ameriški revijalni stil in talent za narodni. Weill zna pisati pevno, je melodičen, včasih plitek (zato polno gramofonske plošče njegove šlagerije) in se preveč oklepa 3/4 in 4/4 takta. Harmonski zna biti dražesten, ritmično zanimiv in rafinirana instrumentacija odskočuje za marsikatero praznoto. Duševnost pa je od Brechta ali Weilla komaj pričakovati. Nova oblika muzikalnega teatra ni »Mahagony«. Imenujte ga najši opereto namesto opero, pa boste bližje resnici. Rad se naadam, da bo tale Mahagony vsaj dober »kšeft«.

Navajam vse to, ker čisto pravilno označuje Weilla, najplodovitejšega in najuspešnejšega opernega skladatelja sodobne Nemčije. Enodejanka »Car se daje fotografirati« ima tipično sodobno kinodramsko, senzacijo, vseskozi silno napeto kriminalno dejanje. Zorniki, policaji, pripravljen atentat, neprestan strah, ali bo carja ustrelila lažna fotografka ali pa car njo, močno erotične scene, končni nastop cele trupe volavštva... vse v nervozni naglici mora učinkovati na naivno publiko, ki ima pri takih senzacijah svoj špaso.

Kritičen nos pa neprestano duha voni po kabaretu. Sloviti nemški dramatik Georg Kaiser je s svojim imenitno kratkim, bežeče se razvijajočim tekstom podal vzorec sodobnega libreta. A duše, srca ni prav nikjer nič.

In Weillova glasba je neoporečno duhovita, melodična močno izrazita, vse zares barvito, ritmično zanimivo, orkester rafiniran. Weill zna! — Samo želim, da bi bilo njegovo delo tudi za našo operno blagajno vsaj dober »kšeft«.

Kakor »Damski lovec« (ki je za pevce težji in pisan tako, da nikoli ne moreš vedeti, je li intonacija pravilna) je bil tudi »Car« prav dobro uprizorjen in izvajan.

V. Janko kot car lahkožev, ki se incognito zabava po Parizu, je bil pevski in igralski odličjen. St. Poličeva kot vira Angèle je polno ustrezala, a Z. Gjunjenac Gavellava kot lažna Angèle zopet umetnica na višku. Vse ostale osebe so epizodne, le zarotniki za sceno ali na odru se uveljavljajo kot zbor.

Čisto apartno (ali pametno?) se izpred odra oglašva v začetku in tikoma pred zaključkom še zborič, ki ponavlja: »Car se daje fotografirati! Car se daje fotografirati!...«

Kot vzorec sodobne opere je ta senzacna enodejanka gotovo velezanimiva. Ali — kaj se oglašja jih sto: Kurt Weill nam županil ne bo... Fr. G.

OPOZORILO

Opozorjam občinstvo, da g. Ivan Malnar ni več moj zastopnik ter da nima pravice v mojem imenu pobirati kakršnokoli denar, tudi ne od onih kupčij, ki jih je sam sklenil v mojem imenu. 12850

Sedanji zastopnik »VESTA« šivalnih strojev za Slovenijo je g. ANTE SUGIJO v Ljubljani, KOLODOVRSKA ULICA 26. JOSIP BAUERLE I SIN, KARLOVAC.

Beležnica

KOLENDAR. Danes: Četrtek, 22. oktobra, katoličani: Kordula, Zorislav; pravoslavni: 9. oktobra: Štefan.

DANAŠNJE PRIREDITVE. Kino Matica: Viktorija in njen huzar. Kino Dvor: Expres 217.

Kino Ideal: Večna pesem ljubezni. Jakopičev paviljon: Jakčeva razstava. Predavanje inž. Mačkoviča ob 20. uri v Kazini.

DEZURNE LEKARNE. Danes: Trnkova, Mestni trg 4; Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Prigode na Lukeževem sejmu

Mnogo živine, pa malo kupčije — Žepni tatovi med sejmarji — Prijet. kravji tat

Krško, 20. oktobra.

Včeraj se je v Krškem vrtil vsakoletni Lukežev sejem, ki spada med največje v Posavju, ker se ob tej priliki snide vse od Novega mesta tja do Celja. Tudi letos je bilo tako. Zadnje čase se opaža, da pripelje mnogo sejmarjev svoje blago kar z avtomobilom, kar kaže napredni duh tudi v tem pogledu.

Cepprav so pripeljali precej živine, so za beležili le 82 prodanih glav. Bolj živahno je bilo pri stojnicah v mestu, kjer je mrgolelo kmečkih mamic in očetov, ki so deco obuvali in oblačili. Tudi usnarji in drugi obrtniki se v tem pogledu menda ne bodo pritoževali. Kjer pa je mnogo ljudi, se rado kaj zgodi.

Med poštene kupce so zašli seveda tudi elementi, ki se jih vsakdo boji. Tako je neki žepar stalno zasledoval go. U., ki je s hčerko nakupovala blago. V neopaženem trenutku se je približal toliko, da ji je izmaknil denarnico z 320 Din. Ko je hotela plačati blago, je presenečena opazila, da sta izginila denarnica in denar. Sum je padel takoj na neznanega zalezovalca, ki ga je čuječe oko orožnika izsledilo v množici.

Se bolj zanimiv je bil drugi slučaj tatvine. Drugi ženici je žepar s pretno izmaknil 50 Din, pa ga je še pravočasno presenetila. Da bi ga ne javila pravici, ji je od ukradenih 50 Din velikodušno podaril dva kovača in odšel.

Pravo zabavo na eni strani, na drugi pa skrbi, sta povzročila dva svojeglava vola, ki se za gospodarja in kupca nista nič merala. Ko je namreč posestnik g. S. prodajal vola, je zaradi sklenitve kupčije stopil do kupca v gostilno, vola pa za trenutek pustil pred gostilno. Vola sta gotovo slutila pretečo nevarnost in sta jo mahnila kar sama ob Savi navzgor. Kupčija je bila sklenjena, v obojestransko presenečenje pa volov ni bilo nikjer. Našli so ju šele ob brodu pri Rajhenburgu.

Ker so krški orožniki prav ostro motrili pisano množico na semnju, je bila njih budnost poplačana še z drugim uspehom. Dobro so vedeli, da je bila v noči od 5. na 6. oktobra ukradena krava posestniku g. Colariču iz Sv. Križa, ki je bil oškodovan približno za 1500 Din. Kravo so pozneje izsledili v Kozjem, tatu G. A. iz G. pa na večerajšem sejmu in ga aretirali.

Tragična smrt otroka

Smartno, 21. oktobra.

Tako groznega obvestila mati Antonija Verdnikova včeraj popoldne pač ni pričakovala, ko se je po osemurnem delu vrnila iz litijske predilnice na svoj dom v Zgor. Jablanico. Domači in sosedje so jo s solznimi očmi sprejeli: »Anke ni več! Utonila je...«

Le kratke minute, ko se je Anka odtegnila očetovemu nadzorstvu, so zadostovale, da se je primerila nesreči. Oče je kahal skromno kosilo. Na levil je držal enoletno hčerko, mala Anka pa je stopila pred hišo. Ker je ni bilo nazaj, je stopil oče sam na prag in ugedal svoje dete, kako se obupno bori z valovi maledolmuna. Planil je v vodo in izvekel otročička na breg. S sosedji, ki so se zbrali na njegove obupne klice, so poskušali s dekletcem umetno dihanje, pa je bilo že vse zaman, niso jo več obudili, čeprav so začutili med neumornim prizadevanjem, da jo ohranijo pri življenju, drobec življenja v njej.

Nesrečnega otročička so pokopali danes popoldne na jablanskem pokopališču. Danes popoldne se je zgledala pri Verdničkih orožniška patrulja iz Litije, ki je ugotovila dejanski stan. Zanimivo je, da se je pred letom potapljala v istem tolmunu sosedova hčerka Tončka Izlakarjeva. Takrat jo je rešil gotove smrti sosed Verdnik, ki mu je to pot utonila Anka.

Vsi okoličani, zlasti pa okoliške družine, menijo, da bi morali nevarni tolmun ograditi. Protivi se le lastniki, ki ima svoj mlin ob jablanskem potoku in trdi:

— »Štirideset let sem gospodar, pa nisem ogradil tolmuna — in ga ne bom!«

Kakor čujemo, bo oblastvo iz javnih varnostnih ozirov ukazalo, naj se ustreže želji sosedov. Da je ograditev nujno potrebna, je znova pokazala včerajšnja smrt na nezgoda male Anke.

Viktorija in njen huzar

Filmska opereta. Takšni so pač časi, da ni sodobna ne drama, ne opera, nego opereta. Malo godbe, toda živahne, nekaj veselega petja, mnogo dejanja, ki te drži v šahu, naglo menjajočih se slik in duhovitega — ali kakršnegakoli — humorja vse to je dobra opereta, rezultanta komponent, ki jim morda odrekamo umetniško vrednost in silo, toda vse skupaj je vendar nekaj takšnega, ki nas zadovolji. Ne zahteva od gledalca nekega posebnega nastrojenja, resnosti, da je voljan poglobiti se v smisel in namen prikazovanja. Ne le večina, temveč sleherni je grešnik, ki prihaja v gledališče, kmo ali na kakršnokoli prireditve, da se predvsem zabava.

Priznati pa je vendar treba da operete nekaj časa več ne zadovoljujejo povsem ljudi, ker so preveč šablonske. Jazz, harlekinade, balet, variete, bar, šampanjec, cmokanje in krokodilске solze — teh omlednosti se človek kmalu naveliča. Zato, nas tem bolj presneti naslovna opereta, katere vsebina je kot ustvarjena za film. Le filmski režiser more izčrpati vse možnosti, odisejaje junakov v te operete ter izbrati dejanje tako, da je res učinkovito, saj ni vezan na omejen prostor. Čeprav pride dramatična neta od časa do časa močno do veljave, opereta s tem ničesar ne izgubi, nasprotno, še stopnjuje napetost ter giblje dejanje. Ni zoper stil operete, če je v nji lustrirana: prav človeška drama, sodobna, vendar pa takšna, da je njen konec neizogibno srečen. Zato nas opereta zadovolji vsebinsko, ne le izvrstna režija, temperamenta, šlagerji in operetni humor. Do popolnega uspeha so pa pripomogli seveda igralci. Prijateljicam in prijateljem našega postavnega Svetislava Petroviča, bo film všeč že zaradi tega igralca, komik Ernst Verebes, ki je v tej opereti še posebno v formi ter pride njegov temperament v nji popolnoma do veljave, je pa itak že tako popularen, da si ga vsak z veseljem rad ponovno ogleda.

Na kolodvoru

Vlak se ustavi. Mož v popotni čepici pomoli glavo z vagona in zakliče postajenačelniku: — Hej, čujte, ali mi morete povedati, na kateri postaji smo zdaj? — Lahko vam povem, — odgovori postajenačelnik in mu obrne hrbet.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Četrtek, 22.: Vest. C. Petek, 23.: Zaprtlo. Sobota, 24.: Dogodek v mestu Gogi. D.

Ljubljanska drama ponovi dr. ob 20. izvrstno francosko dramo »Vest«, ki jo je režiral g. Ciril Debevec. V posameznih vlogah nastopijo: ga. Marija Vera, ga. Boltarijeva, ga. Rakarjeva ter gg. Debevec, Skrbinek, Železnik, Bratina in Krall. Predstava se vrši za red C.

Ga. Bučarjeva na odru ljubljanske drame. V soboto dne 24. t. m. ponovi naša drama Grumovo izvrstno igrano »Dogodek v mestu Gogi«. V vlogi Afre gostuje na našem odru ga. Bučarjeva, članica šentjakobskega odra. Ga. Bučarjeva sodeluje stalno z najlepšimi uspehi pri šentjakobskem odru, kjer je nastopila v najrazličnejših vlogah do danes nad 100 krat. Ostala zasedba kakor pri vseh dosedanjih vpriporitvah. Režija je prof. Sestova.

Levstikova proslava v opernem gledališču. V petek 23. t. m. bo v opernem gledališču uradna proslava 100 letnice rojstva znamenitega slovenskega pisatelja in jezikoslovca Frana Levstika. Slavnostno akademijo prireda Slovenska Matica, Narodno gledališče in društvo slovenskih književnikov. Na akademiji sodelujejo pesnik Oton Župančič, urednik Fran Albrecht in pisatelj F. S. Finžar. Uvodno in skleno točko akademije ima operni orkester pod vodstvom kapelnika N. Stritofa. Sodeluje tudi naš dramski ansambel pod vodstvom režiserja Lipaha. Ki vpripori Levstikov dramski odlomek »Junteze«. Vse sloje ljubljanskega prebivalstva opozarjamo na proslavo odličnega slovenskega literata. Polno gledališče naj bo dokaz, kako visoko cenimo in spoštujemo naše kulturne delavce. Predpobjaja vstopnic pri dnevnih blagajni v draml. Cene globoko znižane, iste kakor pri dijaških dramskih predstavah.

OPERA

Začetek ob 20.

Četrtek, 22.: Laterna. A. Petek, 23.: Levstikova proslava. Izven. Sobota, 24.: Viktorija in njen huzar. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Dr. ob 20. uri se poje v naši operi češka opera »Laterna« za abonma reda A. Režija Kreftova, dirigira kapelnik Stritof. V glavnih vlogah: ga. Gjungenac ga. Thierrijeva, ga. Kogejeva in ga. Španova ter gg. Janko, Gostič, Kovač, Rumpel, Zupan in Pugalj.

Opereta »Viktorija in njen huzar« se vpripori prvič po ljudskih cenah v soboto 24. t. m.

Opera »Židinja« se vpripori prvič v letošnji sezoni v nedeljo 25. t. m. Zasedbo objavimo jutri.

Konkurzi in prisilne poravnave

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 11. do incl. 20. oktobra 1931 sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta).

1.) Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini — (1), v savski 2 (1), v vrbski — (—), v primorski — (—), v drinski 2 (2), v zetski 1 (—), v dunavski 2 (4), v moravski 1 (1), v vardski 1 (—), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (1).

2.) Otvorjene prisilne poravnave izven konkursa: v dravski banovini 1 (—), v savski 3 (1), v vrbski — (—), v primorski — (—), v drinski 5 (1), v zetski — (—), v dunavski — (4), v moravski — (—), v vardski — (—), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (—).

3.) Odpravljeni konkurzi: v dravski banovini 1 (4), v savski 4 (2), v vrbski — (—), v primorski — (—), v drinski — (—), v zetski — (2), v dunavski — (1), v moravski — (—), v vardski 2 (3), v vardski — (1), Beograd, Zemun, Pančevo — (—).

4.) Odpraviene prisilne poravnave izven konkursa: v dravski banovini 1 (—), v savski 1 (—), v vrbski — (—), v primorski 1 (—), v drinski — (1), v zetski — (—), v dunavski 5 (—), v moravski — (—), v vardski — (—), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (—).

Iz življenja ameriških Slovencev

Pri dirkalnih dirkah se je ubil mlad Slovenec — Avtomobilske nesreče, tragedije in druge nezgode

V Hartfordu, država Ohio, so bile nedavno velike avtomobilske dirke, ki se jih je udeležil tudi 23 letni Anton Ponikvar, znan kot eden najboljših dirkačev. Ko je zavil na 29. ovinku 50 milj dolge dirkale proge, se je na avtomobilu zlomila srednja os in avtomobil je vrgel z dirkališča v stran, kjer se je hipoma vnel. Nesrečni Ponikvar je zgorel. Če se ne bi pripetila grozna nesreča, bi bil mladi Ponikvar gotovo prvi, saj je vozil več kilometrov pred drugimi.

Rojaka Peter Sešek in Josip Vovk sta se 6. oktobra peljala na avtomobilu na svojo farmo v Genovo v državi Ohio. Na poti skozi Perry se je avtomobil zaletel v drevo in se popolnoma razbil. Vovk je bil takoj mrtev, zlomil si je tlinik. Seška so pa težko poškodovanega prepeljali v bolnico v Painesville. Pokojni Vovk je bil doma iz Soteske, star je bil 35 let. Zapustil je ženo, hčerko in 4 sinove.

V kraju Midway je l. oktobra v tamošnji bolnici umrla Ivana Žustova. — V Cle-

velandu so nedavno pokopali 82 letno Marijo Klausovo. Pokojnica je bila doma od Sv. Gregorja pri Ortenku. Za njo žalujejo mož, sin in dve hčerki. V Milwaukeeju je l. oktobra podlegla srčni hibi 61 letna Marija Glojek. Nedavno si je pri padcu zlomila nogo v boku in je na posledicah dolgo trpela. Doma je bila iz Ljubnega v Savinjski dolini, v Ameriki je bivala 20 let. — Nagle smrti je umrl 19 letni Rudolf Hiber iz Puebla. Kvartal je z drugimi fanti, med kvartanjem pa je nastal prepir. Hiberler se je razjezil in je skočil za nekim fantom. Ko so ga dvignili od mize, ga je pa zadela srčna kap in se je mrtev zgrudil na tla. — 24. septembra je v Denverju v državi Colorado umrl Janez Bavdek. Pokojnik je bil rojen l. 1870 v Lozu pri Turjaku; v Ameriki je bival 38 let. Zapustil je pet odraslih otrok. — V Duluthu je umrl Josip Pišlar, glavni tajnik Jugoslovenske katoliške jednote. Star je bil 42 let. Doma je bil z Medvedjega Brda v logaškem okraju. Zapustil je ženo, hčerko in sina. — V Lo-

Občinstvo je z nepopisnim navdušenjem sprejelo
prekrasno

TRIUMF!!

Paul Abrahamovo

opereto ognjevitiga jazz, sladkih melodij, nepozabnih šlagerjev

Viktorija in

Friedl Schuster

Michael Bohnen

Svetislav Petrovič

Gretl Theimer

Ernst Verebes

njen huzar

REZERVIRAJTE SI TAKOJ VSTOPNICE! —
Predstave ob 4., 1/4 8. in 9 1/4 zvečer. — Abonma 5.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124.

Dnevne vesti

— Gosp. ban dr. Drago Marušič v petek 23. t. m. ne bo sprejemal strank, ker bo službeno zadržan.

— Diplomski izpiti na filozofski fakulteti v Ljubljani so naredili v oktobremskem terminu 1931 ti - le kandidacije in kandidature: Bajuk Božidar (klasična filologija in zgodovina starega veka), Delsinger Ema (pedagogika in filozofija), Erel Silva (francoščina in primerjalna književnost), Ingolič Anton (slovenska književnost in slovenski jezik), Kernc Eleonora (slovenska književnost in slovenski jezik), Klasična Anton (klasična filologija in zgodovina starega veka), Kos Josip (francoščina in primerjalna književnost), Logar Stanislav (zoologija in botanika), Ocvirk Anton (slovenska književnost in primerjalna književnost), Prevec Silva (francoščina in primerjalna književnost), Stanek Leopold (nemščina in primerjalna književnost).

— Terjatve naših državljanov napram madžarskim tvrdkam. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani poziva vnovič vse interese, da ji takoj prijavijo svoje terjatve na Madžarskem, katerih ne morejo izterjati zaradi tamošnjih deviznih omejitev. V prijavah naj se izkaže iznos računa, ime in naslov dolžnika in posel, iz katerega izvira terjatev.

— Opozorilo poslovnim krogom. Zbornica za TOI opozarja vse poslovne kroge, ki pošiljajo blago v Hercegovino in Južno Dalmacijo po železnici, da mora glasom odloka generalne direkcije železniške uprave računati počenši s 1. novembrom t. l. vozne cene za relacije preko Raštelice in Bradine (Ivan - Predor) na osnovi oddaljenosti, ki so objavljene v Daljnjarju od 1. januarja 1931. Dosedanje vozne cene za relacije južno od stanice Raštelica se torej znižajo za oddaljenost 9 km.

— Zaradi šestih koruznih storžev trije mrtvi. Krav dogodek se je odigral v Ročanih pri Drventi v Bosni. Ivan in Hija Begić sta se sprla z bratrancom Milanom in Rudolfom in s stricem Ivanom, ker so njihove svinje na njuni njivi požrle šest koruznih storžev. Iz prepira je nastal pretep, med katerim je Ivan Begić s kolom udaril bratranca Milana in strica Ivana po glavi, da sta se nezavestna zgrudila in sta pozneje podlegla poškodbam. IMja je pa z nožem sunil Rudolfa v trebuh, da je bil takoj mrtav. Oba divjaška brata so zaprili.

— Blagajničarka poverila več stotisoč dinarjev. Pretekli mesec je iz Zagreba brez sledu izginila blagajničarka Estera Zuber, zaposlena pri nekem večjem podjetju v Martičevi ulici. Pustila je pismo, v katerem je najavila, da bo izvršila samomor. Pri kontroli blagajne so ugotovili, da je blagajničarka poverila več stotisoč dinarjev. Policija je takoj sumila, da blagajničarka ni izvršila samomora in da je najbrže pobegnila iz naše države. Pred nekaj dnevi je prešla od ljubljanske policije vest, da je Zubrova potovala skozi Zidani most in je verjetno, da je bil takoj mrtav. Oba divjaška brata so zaprili.

— Poskusi samomra mlade Slovenke v Zagrebu. Včeraj popoldne so našli v Maksimiru pri Zagrebu na klopi neko žensko, ki se je zvijala v krčih. Poleg nje je ležala steklenička z octovo kislino. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so ugotovili, da je izpila skoraj deciliter octove kisline. Njeno stanje je zelo resno in ni upanja, da bo okrevala. Nesrečnica se zove Slava Glas in je bila zaposlena kot delavka v tvornici Arko. Stara je 26 let in po rodu iz Tuhinje.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave 1 ventila, 5 komadov nosilcev, 300 škatelej kreme za čevlje in 300 zavrtkov Persila. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni zbornice za TOI v Ljubljani interesanten na vpogled.

— Oddaja zakupa buffeta na postaji Arandjelovac se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 4. novembra pri direkciji žravnih železnic v Sarajevu. Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni zbornice za TOI v Ljubljani.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, ta bo večinoma jasno, lepo vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države deloma oblačno. Najvišja temperatura je znašala

v Skopju 15.4, v Ljubljani 15.1, v Sarajevu 12.3, v Mariboru 11.4 in v Beogradu 10.4. — Davi je kazal barometer v Ljubljani 766.2, temperatura je znašala 0.2°.

• Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobлено perilo v najlepšo izvršitev.

Iz Ljubljane

— Iz Zadnja pot Saše Kneza. Včeraj ob 16. je bil pogreb pokojnega in prerano umrlega veletržca g. Saše Kneza izpred glavnega kolodvora po Masarykovi, Dunajski in Linhartovi cesti na pokopališče k Sv. Križu. Sprevod je otvorilo šest jezdecv Ljubljanskega Sokola s praporom, sledili so nosilci vencov, voz cvetja, voz z duhovščino in nato gala voz s krsto, ki so ga vlekli trije pari vranecv. Pogreba so se udeležili najodličnejši predstavniki naše javnosti, med drugimi divizijski general Ilić, podban dr. Pirkmajer, župan dr. Dinko Puc s podžupanom I. Jarcem, predsednik odvetniške zbornice dr. Žirovnik, predsednik ZTOI g. Jelačin s podpredsednikom Ogrinom, predsednik Malo-železniške družbe dr. Fetič, tajnik ZTOI dr. Pless, predsednik društva »Merkur« dr. Windischer in pesnik Oton Župančič, predsednik Ljubljanskega velesejja g. Bonač, ravnatelj OUZD dr. Bohinjec in drugi. Polnoštevilno je bil zastopan tudi konzularni zbor. Povsod, kjer se je pomikal žalni sprevod, je otvorila množica gost špalir in izkazala pokojnemu Saši poslednjo čast. Na grobu se je s toplimi besedami poslovil od pokojnika v imenu kluba rotarjcev dr. Janko Žirovnik, po pogrebu se je pa vršila v prostorih ZTOI žalna seja, ki ji je predsedoval dr. Janko Žirovnik.

— Iz Jugoslovanske kemijsko društvo obvešča, da bo predaval dne 23. t. m. g. inž. Fehre v kemični predavalnici realke, Vegova ulica 4, o temi: Kako po-žlahtnjemo eksotična rastlinska vlakna. Začetek ob 18. Predavanje je obče dostopno.

— Iz Sadni sejem in sadna razstava v Ljubljani v paviljonu »G« na ljubljanskem velesejmu bo otvorjena v nedeljo 25. t. m. ob 10. dopoldne. V ponedeljek 26. in v torek 27. t. m. bo razstava odprta ob 8. zjutraj do 5. popoldne nepretrgoma. Razstava in sejem se zaključita 27. t. m. zvečer. Kdor se hoče založiti z dobrim in zdravim zimskim sadjem, naj si ogleda to prireditve.

— Iz Jutri »Atlantice« - film. ZKD bo predvajala jutri in v soboto, vsakokrat ob 14., gigantski zvočni film »Atlantice«, ki predstavlja eno največjih pomorskih katastrof, potop prekooceanskega parnika »Titanica«. V filmu nastopajo v glavnih vlogah prvaki nemškega filma Fritz Kortner, Franz Lederer in drugi. Nepozabna mojstrovina E. A. Duponta se bo predvajala ob znižanih cenah v Elitnem kinu Matiči.

— Iz Stari in novi čevljarski most. Prišlo je pač do tega, da imamo sedaj dva čevljarska mostova; stari še namreč ni izgubil svojega imena, novi pa še ni dobil drugega. Sicer se pa za imena še ne muči tako, saj se nista v prometu. Pri bolnici, pri starem mostu, bodo vsa dela končana prihodnji mesec, sedaj določajo in polagajo nove hrastove mostnice. Stare so bile sicer še precej dobro ohranjene, vendar so jih zamenjali z novimi, kar je bolj ekonomično, kakor pa če bi položili stare ter bi morali že čez nekaj let razbiti cestnišče v svrhu popravila. — Pri novem mostu betonirajo srednji opornik, ki bo nad strugo le 60 cm širok. Most bo v glavnem dograjen še letos, če ne bo pre-žgodaj pritisnil mraz. Včeraj so našli delavci v strugi med izkopanim blatom staro avstrijsko granato, kalibra 9 cm; bila je še polna, zato so jo izročili vojaški oblasti, da jo uniči.

— Iz Dve stopinji pod ničlo smo imeli davi v Ljubljani. Seveda je zopet padla slana, ki je pobekla vrtove in travnike ter napravila precej škode vrtnarjem. Zlasti je bila prizadeta ljubljanska okolica.

— Iz Razne nesreče in nezgode. Davi se je pripetila težja nesreča v Mostah. Sedemletna Helena Mohorjeva, hčerka to- vorna sprevovalca, se je obesila zadaj na voz, pri tem pa ji je ušla desna noga med kolo, ki jo je zlomilo. Deklico so morali prepeljati v bolnico. — Včeraj popoldne se je pripetila na stavbišču Luck-

manove hiše v Gradišču težja neareča, ka-tere žrtev je bil tesarski pomočnik Ivan Ogrinc, stanujoč v Bevkah pri Vrhniki. Med delom mu je padel težak ploč na levo nogo in mu jo je zmečkal.

— Iz Hišni posestniki se vnovič opozar-ajo, da je vložiti prijave davkov od zgradb najkasneje do 31. oktobra 1931, da se iz-ognoje kazni po čl. 137 davč. zakona.

— Iz Osebnosti odbor SPD sporoča član-stvu, da pisarna v dne 22. in 23. t. m. ne bo poslovala zaradi selitve iz doseda-njih prostorov v palači Ljubljanske kre-ditne banke v nove prostore v palači Sa-veza grafičnih radnikov Jugoslavije na Ma-sarykovi cesti nasproti glavnega kolo-dvora (poleg hotela Miklič).

— Iz Plezna vaja trgovskih nameščencev ZPNJ bo v četrtek v veliki dvorani Unio-na. Vabila pri blagajni. Začetniki točno!

— Iz Jadranova plesna vaja bo drevi ob 20. v veliki dvorani Trgovskega doma. Pri-dite točno!

— Iz SO Preporod! V soboto je v Trgov-skem domu običajna Preporodova plesna vaja. Vodi g. mojster Jenko. Začetek ob pol 8. Točnost, zlasti novinci! Vljudno vabljeni!

— Iz Četrtni plesni tečaj Jenkove šole v Kazini drevi ob 20. Novi člani se še sprejemajo. — V soboto perfekcija. 564n

— Iz Restavracija pri Levu ima danes za večerjo srno s polento. Jutri v petek morske ribe. 556n

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Božidar Jakac: Zima v Dolini smrtnih duhov

umetnosti, ki so pokupili tudi nad 20 slik. — Ker je razstava odprta le do nedelje, opozarjamo občinstvo, da je ne zamudi, saj je na njej najlepša prilika za prav skromno vsoto dobiti res prikupno umetniško visoke umetniške vrednosti.

Smrt na Jurčičevem rojstnem domu

Že ko smo nosili darove Jurčičevih čestilcev za ubogo družino na Muljavo, smo vedeli, da Jurčičevemu rojstnemu domu preti največja nesreča. Hišna gospodinja Angela, žena pisateljevega nečaka Franca, je bila že popolnoma izdelana od jetike. Upirali se boleznim ni mogla, saj ni imela niti potrebne dobre hrane, niti potrebnega počitka, ker je morala delati za pet malih otrok, za 85 let starega in popolnoma onemoglega tasta Toneta, Jurčičevega brata, in za njegovo 82 let staro ženo Ano, ki je zaradi oslabelosti večji del v postelji. Pri delu je skrbni gospodinja pomagala le mož France in že tudi stara teta Ančka. Prenaporno delo, zaradi bolne tašče neprepane noči in pa skrbi, kaj bo s prej prezadolže- no hišico in z otroci, so jo spravile v pre-žgodnji grob. Stara je bila šele 35 let, ven- dar je bila pa tako zgarana, da bi ji bil člo-vek prisodil najmanj pet križev.

Na naši sliki, ki smo jo posneli majnika meseca, ko smo družini ob 50letnici smrti Josipa Jurčiča, izročili darila čestilcev za priblišek staremu očetu in vsej družini, vidimo pokojno Angelo na desni strani. Njena upala lica povedo vse. V prvi vrsti stoji sirote, ki so jim včeraj pokopali mamo. Največja sta dvojčka Ciril in Metod, na sredi stoji Slavo in Dušan, mame se pa tišči mala Marija. Poleg umrle sta tašča Ana in tast Anton, za njo pa mož France in teta Ančka. Razen najmlajšim trem se vsem bere z obraza delo in pomanjkanje. Sorodniki in varuhi doma našega najboljšega in najbolj priljubljenega pisatelja Jo- Josipa Jurčiča izročili darila čestilcev za morejo do siteda najesti, obličeni so pa v pcdarjeno obleko.

Hvalečni narod, poglej fotografijo in pomisli, da žive pravzaprav od popolnoma slučajne miloščine, in predloži si, kaj bo z bolnika starčkom in s slabotnimi otroci brez gospodinj... Sila je priklopela do vr- lunca v 50. letu po smrti pisatelja, ki mu

Iz Celja

— c Sokolsko predavanje. Drevi ob 20. bo v risalnici meščanske šole predaval starosta celjske sokolske župe br. Jože Smertnik o Sokolstvu in nacionalizmu. K udeležbi je vabljeno vse članstvo, na- raščaj, dijaštvo in sploh vsi prijatelji So- kolstva. Vstopnine ni. S tem bo otvorjen ciklus sokolskih predavanj.

— c Vijolinski koncert Karla Rupla. Pod okriljem Glasbene Matice se bo vršil v soboto 14. novembra v Celjskem domu koncert našega odličnega vijolinkega vir- tuozu g. Karla Rupla. Občinstvo že danes opozarjamo na ta koncert.

— c Razstava ročnih del in slik. V to- rek 20. t. m. dopoldne je bila otvorjena v Celjskem domu velika razstava 2000 di- vnih ročnih del iz Jugoslavije in razstava slik akademskih slikarjev, ki predložujejo lepoto jugoslovanske zemlje. V razstavi dvorani se bodo vršila tudi predavanja za šole. Obisk razstave toplo priporočamo.

— c Občni zbor Kola jugoslovanskih se- ster v Celju se bo vršil v sredo 4. novem- bra ob pol 8. zvečer v mali dvorani Na- rodnega doma. V slučaju nezadostne ude- ležbe se bo vršil občni zbor uro kasneje pri vsakem številu.

— c Celjska rešilna postaja z vsakim me- secem bolj dokazuje svojo upravičenost in z velikim delom priča, kako potrebna je bila nabava modernega rešilnega avtomobila. V preteklem mesecu je rešilni avtomobil pre- peljal v tukajšnje bolnico 19 ponesre- čencev in bolnikov, v 10 slučajih pa so re- ševalci nudili potrebno prvo pomoč.

Okusna in zdrava
je
Kolinska kava!

smo bili za uspeh v resničnem strahu, ki pa se je izkazal kot prazen. Skušnje za to ko- medijo so se vršile skoro štiri tedne, večer za večerom, in uspeh ni izostal. Grajiati pa je treba pri tej priliki javno tiste ljudi, ki prvotno vlogo prevzamejo, pa jo potem s takim ali takim vzrokom vrnejo in s tem samo zmedo delajo. Igralski družinici, ki nam je zaigrala »Komedito zmešnjav«, čestitamo in se zahvaljujemo za užitek. Igra se bo ponovila v nedeljo popoldne ob 16. in sicer tako, da bo do odhoda večernega vlaka gotova. Kdor si rad privoščijo urico le- pe teatralne in literarne zabave, bo šel v nedeljo pogledat znova »Komedito zmeš- njav«.

Velika gasilska vaja tržiške gasilske žu- pe je bila v nedeljo popoldne v Mlaki pod gostilno Zaplotnik v Križah. Točno po na- črtu župnega načelnika g. Bocaka se je zbra- lo na določenih prostorih malo manj kakor 200 gasilcev, ki so postavili na določena mesta 7 malih in eno veliko motorno brz- galno ter napeljali 1400 m cevi, ki so v šte- vilnih curkih brizgale množino vode na domnevano pogorišče in se pripravile na brambo ogroženih objektov. Na kraju ga- silske vaje se je zbralo izredno mnogo ljudi, ki so z največjim zanimanjem sledili pote- ku vaje. Najlepši je bil pač prihod šentlan- skih gasilcev, ki so prihiteli vsi na kolesih v dolgi vrsti in v belih oblekah. Ta jako podučna vaja je pokazala razne nedostate- ke, ki bi bili v slučaju požara usodopolni, če bi se ponovili. V prvi vrsti nima vas Retnje ob ljubelski cesti prav nobene vode. Briz- galne so se pravilno postavile v jarku pri Bietrici in črpale vodo tako, da so jo poda- jale druga drugi od postaje do postaje. Priporočljivo bi bilo prav gotovo, če bi si vsi Retnje kje na sredi poti v jarku napra- vila velik vodni rezervoar, kjer bi dobile brizgalne vodo vsaj v prvi sili, potem pa bi jo nekaj brizgaln sproti črpalo v rezervoar, nekaj pa oddalo dalje na kraj požara. Skoro se nam zdi nemogoče, da bi mogla brizgalna sama kar naravnost črpali vodo iz jarka in potem brizgati na strehe. Hiše v Retnjem so oddaljene gotovo svojih 400 m in bi vse cevi pod silnim pritiskom, s katerim bi mo- rale brizgale v tem slučaju delati, popo- kale, pa tudi toliko cevi nima nobena iz- med brizgal. V celoti je vaja tržiške gasil- ske župe uspela prav dobro. Po končani vaji so se zbrali gasilci v gostilni Zaplotnik, kjer se je v prijetnem razgovoru marsikaka razdria in uganila. Župni načelnik g. Bocak je vse navzoče gasilce opozoril na bližajoče se volitve in jih spomnil na njihovo držav- ljansko dolžnost, da se jih udeleže.

Iz Litije

— Iz Otvoritev mladinskega gledališča. V nedeljo popoldne ob 16. bo priredila li- tijska sokolska deca Korbanovo tridejan- ko »Povodni mož«. Zivahno dejanje preple- tajo narodne popevke. Igro sta navežball s svojimi sokolskima oddelkoma Mljiški učiteljič Ivana Koderman in Danica Hab- jan. S to predstavo se odpre gledališka se- zona v prenovljenem Sokolskem domu.

— Poučna ekskurzija. Gojenci 4. let- nika ljubljani učiteljskega si bodo prihod- ni ponedeljek ogledali državno vzgajal- šče v Ponovičah pri Litiji. Učiteljski kan- didati bodo tudi hospitalni pouku v posa- meznih razredih. Ekskurziste vodi gđna. profesorica Anica Černejeva.

— Nedeljski izlet Fotokluba. Skupni izlet fotoklubarjev je preteklo nedeljo prav lepo izpadel. Izletniki so obšli pot z Kresničevim Kresniškega vrha, čez Ker- met na Golše, mimo Velikega vrha v Senkovo grapo. Ob krasnem dnevu so si precej obogatili arhiv zasavskih zani- mi- vosti. Fotoklubarji bodo tudi nadalje pri- rejali skupne izlete. V kratkem priredita skupni izlet naš in novo ustanovljeni ljub- ljanski Fotoklub.

Zvočni kino Ideal

Samo še danes

Dečna pesem
ljubezni

V glavnih vlogah:

LIL DAGOVER IGO SYM
LIEN DEYERS

Premiera!

Premiera!

Emile Gaborian:

66

Nampirji velemesta

Roman

Traja je dolgo, predno se je vojvoda de Champdoce odločil poslati sinčka v ljudsko šolo. Čemu bi se učil čitati in pisati, ko ga je pa nameraval obsoditi na težko življenje na kmetih?

Vse je šlo gladko od rok do onega dne, ko je Norbert izpolnil šestnajsto leto ali bolje rečeno, do dneva, ko ga je oče prvič odpeljal v mesto, v Poitiers. Tam se je Norbert sestal s tovaršom Montlouisom, sinom očetovega najemnika.

Ze petnajst let se nista videla. Montlouis je v Poitiersu študiral, nosil je lepo uniformo z blestečimi gumbi, Norbert je pa prišel z očetom v oguljeni kmečki obleki. Norberta je ta razlika v obleki tako osupnila, da mu je kar sapo zaprl.

— Kaj pa počenjaš tu? — ga je vprašal Montlouis.

— Očeta čakam.

— Jaz tudi. Ta čas pa lahko popijeva skodelico kave.

In ne da bi čakal na njegov odgovor ga je potegnil za seboj v kavarno.

— Če bi ne bil biljarad zaseden, bi te povabil na partijo. Toda to precej stane, a oče ti menda ne da mnogo denarja.

Norbert se svoj živ dan ni imel bečica v rokah. Zato ni čuda, da se je čutil ponižanega in da je do ušes zardel.

— Moj oče, — je nadaljeval študent, — mi ničesar ne odreče. Sicer pa tudi delam marljivo in sem preprčan o uspehu. Po maturi me vzame grof de Mussidan za tajnika. Kaj pa ti?

— Jaz? Ne vem.

— O, jaz pa vem! Brskal boš po zemlji kakor tvoj oče. Te to veseli? In če človek pomisli, da si sin plemiča, najbogatejšega moža v Poitou, in da misli srečen niti toliko, kakor sin njegovega najemnika!

Potem sta se ločila in ko se je vojvoda de Champdoce vrnil h krčmi, pred katero je bil pustil sina, ni opazil na njem nič posebnega.

— Pojdi, da zapreževa! — je dejal.

Vračala sta se tiho. Pogovor z Montlouisom se je bil vtisnil Norbertu v spomin liki kaplja strupa v posodo čiste studenčnice.

Norbert se je začel nehoti primerjati z Montlouisom in bil je strašno ogorčen nad tem, da je ostal brez izobrazbe, dočim je sin očetovega najemnika študiral. In če je začel poprej ob pogledu na tiskano stran zdehati, se je hotel zdaj z vso vnemo čitanja. Ta vna- ma vojvodi ni bila všeč, kar je pa fan- ta še bolj podžgalo. Vrgel se je na knji- ge. Smatral se je za najnesrečnejšega

človeka na zemlji in sovražil je svoje- ga očeta.

To je trajalo že poldrugo leto, ko je prišel vojvoda de Champdoce do zaključka, da se je približal ugoden trenutek, da izda svoje misli in nade sinu, ki naj bi nadaljeval njegovo delo.

Bilo je neka nedelja po večerji v veliki dvorani, iz katere je bil poslal vso služinčad, da sta ostala s sinom sama. Še nikoli ni videl Norbert očeta v tako svečanem razpoloženju. Pripovedoval mu je zgodovino rodu Champdoce, ki sega daleč nazaj v mračni srednji vek. Opisoval mu je življenje vseh onih junakov, ki so ta rod proslavili. Razlagal mu je, kolikih časti je bil njegov rod deležen, kako bogat in mogočen je bil v času, ko so Champdoci kot pravi vladarji pobirali davke, imeli trdnjave in armado ter utrjali konje, preden so prispeli do meje svojega gospostva.

— To smo bili, — je dejal vojvoda z močnim glasom. — In kaj je tam ostalo od vsega tega? Palača v Parizu, na rue de Varennes, tale grad, nekaj zemljišča in nekaj gotovine, največ dvesto tisoč funtov dohodkov, skupaj pčilih pet milijonov.

Norbert je vedel, da je njegov oče bogat, toda o tako velikem bogastvu se mu niti sanjalo ni. Ta ogromna številka, pet milijonov, ga je navdala z grozo.

Toda vojvoda de Champdoce tega ni opazil.

— Moje premoženje ni nič v času, ko je zmagal čez noč obogateli, predrzni in objestni meščani, — je dejal s trpkim glasom. — Ker so pokupili naše gradove, se smatrali ti ljudje za imenitne, posnemati hočejo vse naše strasti in grdobije, ne pa naših dobrih lastnosti. Pravo plemstvo ni razumelo do- be in zato umira od lakote. Da bi se mogli Champdoci boriti z vsemi temi pritenenci, potrebujemo najmanj milijon funtov letnih dohodkov. Razumeš, sinko, milijon!

Norbert je strmel; napenjal je sicer možgane; pa vendar ni dobro razumel, kaj misli oče.

— Niti ti, niti jaz, dragi sinko, — je nadaljeval vojvoda ne bova videla v svojih blagajnah kapitala, ki bi prinašal toliko dohodkov. Dočakajo ga pa, če bog da, najini potomci. Jaz sem storil svojo dolžnost, ti me pa posnemaj. Oženi se z bogato nevesto, ki ti bo ro- dila sina, in vzgoji ga, kakor sem jaz tebe. In če boš živel kakor jaz, boš lah- ko zapustil svojemu sinu dvanaest do petnajst milijonov.

To pot je Norbert razumel in če je molčal, je bila kriva pač osuplost, kajti kaj takega od očeta pač ni mogel pričakovati.

Izum.

— Gospod mojster, nekaj sijajnega vam prinašam. Aparat za britje, ki po- meni pravo revolucijo na tem polju.

— Upam, da ta revolucija ne bo krvava.

Nova odkritja o Matuški

Železniški atentator Matuška kot komunist in belo- gardist

Budimpeštanska policija mrzlično nadaljuje preiskavo proti proslulemu in perversnemu zločincu Matuški. Po- licija je ugotovila, da je moral imeti za atentat pri Bia-Torbagyju strokovno znanje. Nemški izvedenci, ki se mude v Budimpešti, so mnenja, da je že izbi- ra prostora za atentat zahtevala gotovo strokovno znanje, ni pa še potrebno povdarjati podrobnosti načina, kako je bil izvršen atentat, kako je bila položena železna cev in pripravljena za at- entat. Policija je prepričana, da je moral Matuško nekdo temeljito instruirati.

Glede na vesti dunajskih listov, da je bil Matuška član bele garde na Ma- džarskem, navaja budimpeštanska po- licija, da je bil Matuška v prevratnih

dneh na Madžarskem v prvih vrstah najekstremnejših komunistov. Na po- lagi zaslivanja priče je policija tudi ugo- toвила, da je l. 1919. Matuška v svojem rojstnem kraju Cantavru organiziral roparsko tolpo, ki je plenila po vsej okolici. Neki trgovec iz tamošnje oko- lice je namreč policiji prijavil da je bil od Matuške oropan. Istega leta po pad- cu komunistične diktature na Madžar- skem se je pojavil Matuška preoblečen v častnika v Veszpremu. Javil se je po- liciji in dejal, da so ga poslali iz Budim- pešte v svrhu zaslivanja komunistov. V mestu so pa bili previdni in so se obr- nili na budimpeštansko policijo. Še preden je prispel odgovor, jo je Matu- ška odkuril, ker je zaslutil nevarnost.

Glavno mesto sveta

Brezuspešno prizadevanje generalnega tajnika Unije mednarodnih društev Otleta

Unija mednarodnih društev s sede- žem v Bruslju še ni opustila ideje zgra- ditve glavnega mesta sveta, čeprav je bilo doslej vse prizadevanje v tej smeri brezuspešno. Prvotni načrt Unije mednarodnih društev ali bolje rečeno njenega generalnega tajnika Belgijca Paula Otleta, je bila zgraditev glavnega mesta sveta v Ženevi. Otlet je namera- val predložiti svoj načrt Društvu narod- ov. Mnogo energije in denarja je šlo brez vsake koristi, kajti ženevski kan- ton in švicarska vlada sta odločno od- klonila Otletov načrt. Otlet se pa ni dal ugnati, temveč vodi s svojimi prijate- lji še z večjo vnemo propagando in pri- prave za ustanovitev glavnega mesta sveta.

Zdaj je Otlet prepričan, da se je pri- bližalo uresničenje njegovega načrta, kajti po neuspehu v Ženevi se mu je posrečilo pridobiti zanj nekaj odličnih predstavnikov belgijske javnosti. Našel se je veleposestnik, ki je pripravljen prodati zelo poceni blizu Bruslja 300 ha zemljišča in Otlet meni, da bi to za glavno mesto sveta zadostovalo. Izde- lal je nov gradbeni načrt, po katerem je razdeljeno še neupolnjeno zemljišče na tri dele. Prvi del zemljišča bi se po- rabil za vrtove in parke, drugi del je namenjen poslopijem mednarodnih in- teresov, to se pravi poedinim narodnim domovom, na tretjem delu zemljišča bi pa stala stanovanjske hiše uradnikov in uslužbencev glavnega mesta sveta. Mednarodna poslopja naj bi bila razde- ljena na pet oddelkov: muzej, vzor- ne dvorane, reprezentacijski prostori, vzgojno središče in centralna pisarna. Otlet se je obrnil na vlade poedinih dr-

žav, da bi zbral za svoj načrt potreben denar. Toda tudi pri teh vladah ni na- letel na potrebno razumevanje.

Iz Ženeve so ga z njegovo idejo sko- raj izgnali, ker vidijo v nji napad na žepe ženevskih meščanov, posebno še zato, ker je Belgijec zahteval za glav- no mesto sveta eksteritorialnost. Otlet pa upa, da bo belgijska vlada prej ali slej spoznala velik gospodarski pomen njegovega prizadevanja ter da bo dovo- lila zgraditi glavno mesto sveta blizu Bruslja in da bo k stroškom tudi sama po svojih najboljših močeh prispevala. V sedanjih dobi težke gospodarske krize in važnejših skrbi bo pa dobil mož v najboljšem primeru samo moralno po- dporo, s katero seveda mesta ne bo mo- gel zgraditi. Otlet še vedno pozablja, da je omejeno vse zanimanje za glavno mesto sveta nanj in na ožji krog njevo- vih prijateljev in da se mu v 10 letih ni posrečilo pripraviti svetovnega jav- nega mnenja do spoznanja, da svet res potrebuje mesto, v katerem bi bili osre- dotočeni interesi vseh narodov in držav.

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

Samo še danes

LON CHANEY - ja

zadnji film

Expres 317

Predstave ob 4., pol 8. in 9. zvečer

Cene 4 in 6 Din

Korupcija na Madžarskem

Pred dnevi se je pričel v Budimpe- šti velik korupcijski proces proti ka- zimiru Vayi, vrhovnemu šefu vsemad- žarske policije, njegovemu svaku Ge- zi Halasva, inženjerju Lidkeju. Rezi Kaluško, načelniku ministrstva social- ne politike, Josipu Avgustu in njegovi ženi ter Juliju Seligmanu in drugim. Obtoženi so bili zaradi sleparij, zlorabe, ponarejanja javnih listin, podkupo- vanja ter raznih drugih deliktov v službi, da so za ogromne vsote oško- dovali državo pri gradnjah novih oro- žniških in policijskih postaj. Glavar di- che korupcijske družbe je bil dr. Vay, ki je bil kot pomočnik ministra notra- njih del obenem najvišji policijski funk- cionar. Odobral je načrte in račune za zidanje orožniških in policijskih po- staj, preko svaka Halasva je na preje- mal velike vsote podkupnine od stav- benikov. Gradil je samo oni stavbenik, ki je pokupil Vaya. Seveda so tudi stavbeniki prišli na svoj račun. kajti dobili so ta denar nazaj od države, ker so toliko višje zaračunali stavbe. Med preiskavo je bilo ugotovljeno, da je bi- la na ta način država oškodovana za 100 milijonov pengov, kar je približno 900 milijonov dinarjev v naši valuti. Včeraj se je vršilo prvo zasliševanje obtožencev, ki pa vsi zanikajo krivdo in zagotavljajo svojo nedolžnost. Dr. Vay je priznal samo to, da je dobil de- nar na posojilo od svaka, večina pri- č na težko obremenjuje obtožence, zlasti Vaya. V njegovem stanovanju so med preiskavo tudi našli mnogo kompromi- tujočega gradiva. pisem in računov. Zasliševanje priče se nadaljuje, proces bo trajal najbrže več tednov, ker bo zaslišanih več sto prič. Korupcijska afeta zbuja v madžarski javnosti veli- ko zanimanje.

NOGAVICE ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato
najcenejše

Nadebudna pestunja.

— To je pa že od sile! Tu sedite in čitate roman, otrok se pa že pol ure neusmiljeno dere.

— Ah, milostiva, saj lahko mirno čitam tudi ob najhujšem vresčanju, otroški jok me prav nič ne moti.

ŠTAJERSKI MUŠKATELEC
izvanredna posebnost, ravno-
kar tigan, toči edino gostilna
TOMŠIČ, šentjakovski trg.

BRIVSKEGA UČENCA
poštenih staršev, sprejme ta-
koj Stane Štraus, brivski moj-
ster v Šostanju. 2921

IVAN MAGDIČ
krojač
Ljubljana, Gledališka ul. št. 7,
se priporoča za jesensko sezo-
no. 2909

Morske ribe
danes in jutri v gostilni
Ražem na Zobjeku
Prvovrstna vina po nizkih
cenah.

BUKOVA DRVA
TRBOVELJSKI
PREMOG
pri št.
„KURIVO“
LJUBLJANA, Dunaj-
ska cesta št. 33
(na Balkanu)
Telefon 34—34

L. Mikuš
Ljubljana,
Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo
vseh vrst solčnikov
ter sprehajalnih palic.
Popravila se izvršujejo
točno in solidno.

V KRANJU
na zelo prometni cesti oddam
v najem lokal za delikatesno
trgovino, sadje itd. trgovsko
izobraženi samostojni osebi.
Pojasnila na licu mesta daje:
Franc Majdič, Kranj. 2922

PRODAM HIŠICO
s stanovanjem ter delavnico,
pripravno za vsako obrt, 10
minut od cerkve, v vasi tik
ceste. — Peter Kozole, Brezno,
Rimske toplice. 2920

Dolarjev 10.000
razpisanih!

Novi prihranjevalec
bencina za avto

WALTER CRITCHLOW, 1767
M-Street, Wheaton, Illinois, U.
S. A. je dobil patent na pripra-
vo za prihranjevanje kuriva pri
avtomobilih, ki prihrani bencin
in olje in doseže hitrejši zagon
in večjo brzino. Rabi se lahko
najcenejše kurivo, oglik se av-
tomatsko odstranjuje.

Ford delajo 11—27 km z li-
trom kuriva, druge znamke ¼
do ½ več kot doslej.

Dolarjev 10.000 v gotovini za
najboljše uspehe.

Iščejo se okrajni in glavni za-
stopniki, ki lahko zaslužijo na
mesec 250.000 do 1.000.000 do-
larjev.

Poizkusni vzorec brezplačno.
Pišite angleško.

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro,
skrbno in po najnižji tarifi

RAJKO TURK

carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9
(nasproti carinarnice). — Revizija pravičnega zaračunava-
nja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije
brezplačno.

Neprijeten duh ust

je zoprn. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obe-
hiti odstranite pri enkratni uporabi krasno osvežujoče
Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine,
posebno pri uporabi zobčaste ščetke, ker ista čisti zobe
tudi na njih stranicah. Gnili ostanki jedi med zobmi, ki
povzročajo neprijeten duh ust, se s tem temeljito
odstranijo. Poskusite najprej z malo tubo. Chlorodont
ščetka za otroke, za dame (mekhe ščetke), za gospode
(trde ščetke). Pristno samo v originalnem modro-
zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se
povsod. — Leo-Werke A. G., proizvodnja in zastopstvo
na Jugoslaviji: Tvornice Zlatorog, Maribor.

Najboljši brnski blagovi

Zajamčeno čistotnostne
moške in damske blagove

zadnjih novosti za
jesensko in zimsko sezijo
razpošilja starorenomirana zaloga tvornice sukna
SIEGEL-IMHOF, BRNO

Palackého tř. 12, Češkoslovaška.
Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. — Najso-
lidnejša izvršitev vseh naročil. — Na zahtevo vzorci
zastonj in poštne prosto.

Lovske puške

Roberte, brownling pištole, pištole za straženje psov, lov-
ske in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi

F. K. KAISER puškar.

Ljubljana, Kongresni trg št. 9

Večja množina

makulaturenega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

Veliko izbiro vsakovrstnega pohištva

lastnega izdelka, nudi po znatno znižanih cenah trvdka

I. REPŠE, tvornica in zaloga pohištva,

Telefon 3228 LJUBLJANA, Dvorni trg št. 1. Telefon 3228

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE a. d. podružnica Ljubljana

Telefon št. 30—30.

Centrala: BEOGRAD

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom,
vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtni-
kom, in lombardira državne vrednostne papirje.

Glavna podružnica: ZAGREB

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi.
Otvorja tekoče in žiro račune. Izdaja kaviče in garan-
cijska pisma.

Podružnica: SARAJEVO

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov
in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne
posle.